

prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D.,
DSc.

Přednáška PF MU Brno, 3.5. 2016

1. Doktrína objektivní odpovědnosti
  2. Doktrína delegované odpovědnosti
  3. Holistické teorie
-

▶ Objektivní/přímá odpovědnost

přímo nedovolený následek

▶ Delegovaná/zástupná odpovědnost

zaměstnanců

všech svých

▶ Holistické teorie

▶ organizační   kulturní

▶   korporátní praxe a korporátní organizace

korporátní kultury

být v

příčinné souvislosti

uložily, povolily nebo tolerovaly

1. Prává trestní odpovědnost právnických osob

2. Nepravá/smíšená odpovědnost právnických osob

3. Správní trestání právnických osob

PROTI

PRO

- ▶ o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích,

účinnými, přiměřenými a odrazujícími trestními sankcemi trestáno

mimotrestním sankcím účinným, přiměřeným a odrazujícím

- ▶ potlačování a financování terorismu
- ▶ proti korupci
- ▶ proti nadnárodnímu organizovanému zločinu
- ▶ právech dítěte
obchodu s dětmi, dětské prostituce a dětské pornografie
- ▶ trestněprávní ochraně životního prostředí
- ▶ korupci
- ▶ počítačové kriminalitě
- ▶ praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů
ze zločinu

- ▶ obchodování s lidmi
- ▶ financování terorismu
- ▶ ochraně dětí před sexuálním zneužíváním a sexuálním vykořisťováním,
- ▶ úloze trestního práva při ochraně životního prostředí
- ▶ hospodářské kriminalitě
- ▶ úloze práva při ochraně spotřebitelů
- ▶ odpovědnosti podniků a jiných právnických osob za delikty spáchané při výkonu jejich aktivit
- ▶ zločinu proti organizovanému transnacionálnímu

▶ Čl. 280 SES

o ochraně finančních zájmů ES,

právnícké osoby lze činit odpovědnými za podvod, aktivní korupci a praní peněz

zastupovat

přijímat rozhodnutí

— *pravomoc vykonávat kontrolu i za účastenství nebo navození korupce nebo praní peněz nebo za pokus spáchat takovéto podvodu.“*

*účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi
pokuty trestní nebo jiné povahy*

jiné sankce

- ▶ zvýšené ochraně trestními a jinými sankcemi proti padělání ve spojitosti se zaváděním eura
- ▶ potírání podvodů a padělání bezhotovostních platebních prostředků
- ▶ boji proti terorismu
- ▶ potírání obchodování s lidmi
- ▶ posílení trestního rámce prevence umožnění nezákonného vstupu, průvozu a pobytu
- ▶ ochraně životního prostředí trestním právem
- ▶ boji proti korupci v soukromém sektoru
- ▶ konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti

- ▶ boji proti obchodování s lidmi
- ▶ boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii
- ▶ minimální ustanovení týkající se znaků skutkové podstaty trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami,
- ▶ posílení rámce trestního práva pro boj proti znečištění z lodí
- ▶ útocích proti informačním systémům
- ▶ boji proti organizované trestné činnosti
- ▶ trestněprávní ochraně životního prostředí
- ▶ boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva

- ▶ minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí,
- ▶ uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci
- ▶ uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut,

◆ subsidiární použití

◆ místní působnost

- ◆ subjekty – negativní vymezení

- ◆ majetková účast těchto právnických osob na jiné právnické osobě odpovědnost nevylučuje

► Původní návrh:

nebo

► Výsledný stav: podle požadavků mezinárodních smluv a právních předpisů ES/EU, novelou z. č. 141/2014 Sb. k 1.8. 2014 doplněny nové 4 trestné činy (celkem 83 trestných činů)

- ▶ znásilnění (§ 185) – novela z.č. 141/2014 Sb.
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶ účast na pornografickém představení (§ 193a) – novela z.č. 141/2014 Sb.
- ▶ navazování nedovolených kontaktů s dítětem – (§ 193b) – novela z.č. 141/2014 Sb.

- ▶ podvod (§ 209)
- ▶ pojistný podvod (§ 210)
- ▶ úvěrový podvod (§ 211)
- ▶ dotační podvod (§ 212)
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶ legalizace výnosů z trestné činnosti (§ 216)
- ▶ legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti (§ 217)
- ▶ lichva (§ 218) – novela z.č. 141/2014 Sb.
- ▶
- ▶
- ▶

vybavení po...

▶ padělání a pozměnění peněz

▶ zkrácení daně

▶ neodvedení daně

▶ porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže (§ 248)

▶ sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256)

▶ pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257)

▶ pletichy při veřejné dražbě (§ 258)

)

▶ poškozování finančních zájmů Evropské unie

▶ porušení autorského práva

- ▶ nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283)
- ▶ přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy (§ 284)
- ▶ nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku (§ 285)

- ▶ poškození a ohrožení životního prostředí
- ▶
- ▶ poškození vodního zdroje (§ 294a)
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶ neoprávněná výroba a jiné nakládání s látkami poškozujícími ozonovou vrstvu (§ 298a)
- ▶
- ▶
- ▶

	2012	2013	2014	2012-2014
	právnícké +/- fyzické osoby			
Zahájení trestního stíhání	22/78	61/111	168/22 2	251/411
Obžaloba	4/10	15/34	64/95	83/139
Návrh na potrestání	0/0	6/2	6/5	12/7
Rozsudek pravomocný	1/0	4/3	23/17	28/20
Rozsudek nepravomocný	0/0	(1/7)	7/16	7/16
Trestní příkaz pravomocný	0/0	4/1	7/9	11/10
Trestní příkaz nepravomocný	0/0	0/2	8/7	8/9
Zastaveno podle § 172 tr. ř	0/0	1/0	1/1	1/1
Podmíněné zast.-§ 307/1 tr. ř	0/0	4/12	6/5	10/17
Schválení dohody o vině a trestu	0/1	0/1	5/5	5/6

▶ Skladba TČ

250 právnických osob

trest zrušení

formální podmínky (§ 8 odst.

1)

▶ v rámci její činnosti jejím jménem jejím zájmu v

▶ statutární orgán

▶ jiná osoba
jedenat

▶ ten řídící nebo kontrolní
činnost

▶ rozhodující vliv

▶ zaměstnanec

pracovní

jestliže ho lze této právnické osobě přičítat.

materiální podmínky (§ 8 odst. 2):

- ▶ lze přičítat
- ▶ orgánů nebo osob
- ▶ zaměstnancem rozhodnutí, schválení nebo pokynu
- ▶ neprovedly taková opatření, která
měly provést
spravedlivě požadovat
kontrolu
odvrácení zejména
nezbytná opatření k zamezení nebo

(péče řádného hospodáře)

odborná péče

▶ přechází na všechny její právní nástupce

- ▶ universální sukcese
- ▶ singulární sukcese vyloučena?

▶ nastává i původní PO

▶ procesní úprava v § 32 TŘP O

1.

2.

přijetí úplatku, podplácení nebo nepřímého úplatkářství

teroristického útoku

▶ zrušení PO

▶ zákaz plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži

▶ zákaz přijímání dotací a subvencí

▶ uveřejnění rozsudku

▶ zabrání

označení nebo omezení
dispozice s věcí nebo jinou majetkovou hodnotou

- ▶ druhu a výměry trestu
  - ▶ povaze a závažnosti
  - ▶ poměrům
  - ▶ veřejném zájmu, která má strategický nebo obtížně nahraditelný
  - ▶
  - ▶
- ▶ ochranné opatření
  - ▶
- ▶ při ukládání všech sankcí zájmům poškozených a věřitelů ochrana třetích osob

zcela nebo převážně

sídlem v České republice

vykládá jejich povaha

vyjádření ČNB

likvidace

uspokojeny pohledávky věřitelů

▶ promlčení výkonu trestu

▶ zánik účinků odsouzení

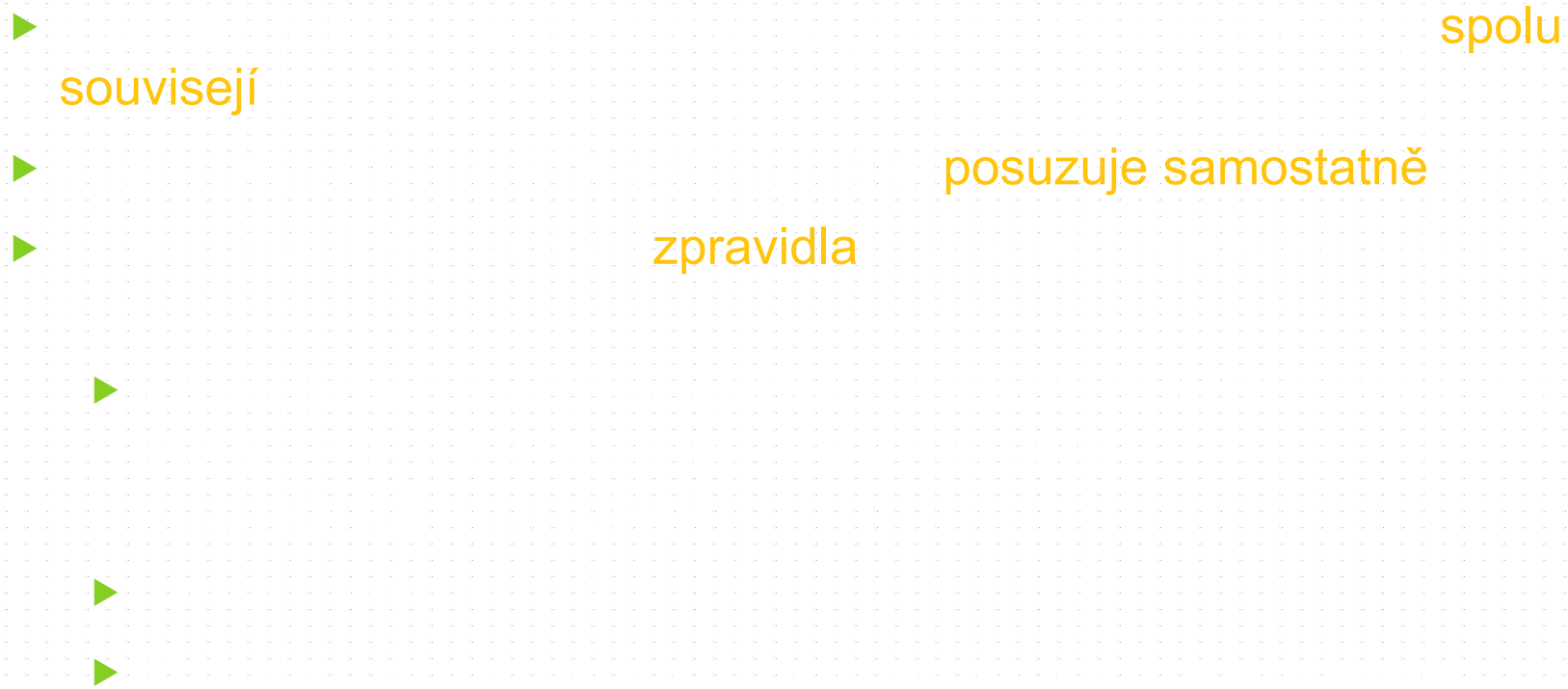

- ▶ litispence
- ▶ ne bis in idem
- ▶ promlčecí doby

- I. místa spáchání
- II. sídla
- III. vyšel najevo

zahájení trestního stíhání a o skončení věci a skončení vykonávacího řízení

- ▶ zrušena přeměně
- ▶ přísný evidenční a rozhodovací režim s cílem
- ▶ výjimka : oznamovací a povolovací řízení
- ▶ nebyla splněna:
  - ▶ absolutní neplatnost
- ▶ byla splněna:
  - ▶ povolení
  - ▶ nezískala povolení
- ▶ relativní neplatnost,

- ▶
- ▶ pozastavení výkonu činnosti
- ▶ omezení nakládání s majetkem
- ▶
- ▶
- ▶

- ▶ ten, kdo je k tomu oprávněn v řízení před soudem podle OSŘ
- ▶ vyloučeny osoby,
  - ▶ zmocněnec
  - ▶ opatrovník
  - ▶ obhájce
  - ▶

předvedena

pořádková pokuta

PO

500 000 Kč

přímo

50 000 Kč

- ▶
- ▶
- ▶ veřejnost
  - ▶
  - ▶
- ▶

